

28 Σεπτεμβρίου 2026

Απέναντι στον κίνδυνο της ακροδεξιάς ο αγώνας για Δημοκρατία αρχίζει και μέσα στο σχολείο

Η άνοδος της ακροδεξιάς δεν είναι πια μια προειδοποίηση για το μέλλον. Είναι μια πραγματικότητα που απλώνεται σε πολλές χώρες του κόσμου. Ακροδεξιά κόμματα διεκδικούν ολοένα μεγαλύτερο πολιτικό ρόλο, ακροδεξιές δυνάμεις και η ρητορική τους βρίσκουν περισσότερο χώρο στον δημόσιο διάλογο. Η ξενοφοβία, ο αυταρχισμός και η στοχοποίηση των πιο ευάλωτων ανθρώπων παρουσιάζονται όλο και συχνότερα ως «κανονικές» πολιτικές θέσεις.

Η Ελλάδα πρέπει να βρεθεί έξω από αυτή την πραγματικότητα. Κάποιοι επιχειρούν να ξαναδώσουν χώρο στον φασισμό, επενδύοντας στον φόβο, στον κοινωνικό θυμό και στη λήθη. Η αποφυλάκιση του Ηλία Κασιδιάρη έδειξε πόσο σοβαρός είναι αυτός ο κίνδυνος. Κάμερες και δημοσιογράφοι περίμεναν έξω από τη φυλακή για να καταγράψουν και να μεταδώσουν δηλώσεις ενός καταδικασμένου για συμμετοχή στην εγκληματική οργάνωση Χρυσή Αυγή! Έτσι αντιλαμβάνεται ένα τμήμα των ΜΜΕ τον ρόλο του στη σύγχρονη κοινωνία!

Η μετατροπή της εξόδου από τη φυλακή ενός καταδικασμένου εγκληματία σε σκηνή δημόσιας προβολής είναι απαράδεκτη. Κάθε αναφορά σε αυτόν και στους όμοιους του φασίστες, οφείλει να συνοδεύεται από την καθαρή υπενθύμιση της καταδίκης του και της εγκληματικής δράσης της Χρυσής Αυγής. Δεν επιτρέπεται η εικόνα να σβήνει την ιστορία ούτε τα θύματα της φασιστικής βίας να χάνονται πίσω από τις δηλώσεις ενός εγκληματία.

Το σχολείο έχει καθοριστικό ρόλο απέναντι στον φασισμό. Όχι επειδή μπορεί μόνο του να λύσει ένα κοινωνικό και πολιτικό πρόβλημα, αλλά επειδή εκεί τα παιδιά μαθαίνουν τι σημαίνουν ισότητα, ελευθερία και ανθρώπινη αξιοπρέπεια. Εκεί μπορούν να μάθουν να αναγνωρίζουν πώς ο φασισμός καλλιεργεί τον φόβο, κατασκευάζει εχθρούς, διαδίδει ψέματα και δικαιολογεί τη βία.

Η αντιφασιστική εκπαίδευση δεν μπορεί να περιορίζεται σε μια ομιλία τον χρόνο. Χρειάζεται να διατρέχει τη διδασκαλία και την καθημερινή ζωή του σχολείου. Να γνωρίζουν οι μαθητές την ιστορία του φασισμού, της Κατοχής, του Ολοκαυτώματος και της Αντίστασης. Να συζητούν με τρόπο κατάλληλο για την ηλικία τους πώς λειτουργούν οι προκαταλήψεις και η ρητορική μίσους. Να μπορούν να αμφισβητούν ένα παραπλανητικό βίντεο, ένα ρατσιστικό «αστείο» ή μια θεωρία συνωμοσίας, αντί να τα αποδέχονται ως αλήθεια.

Πάνω απ' όλα, το σχολείο πρέπει να εφαρμόζει όσα διδάσκει. Ένα παιδί που στοχοποιείται για την καταγωγή, τη θρησκεία, την αναπηρία ή οποιοδήποτε χαρακτηριστικό του χρειάζεται άμεση προστασία και στήριξη. Μια τάξη όπου οι μαθητές ακούν ο ένας τον άλλον, συνεργάζονται και συμμετέχουν στις αποφάσεις που τους αφορούν δίνει καθημερινό περιεχόμενο στη δημοκρατία.

Γι' αυτό είναι αναγκαία η ύπαρξη κατάλληλου εκπαιδευτικού υλικού για όλες τις ηλικίες, ουσιαστική επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στην αντιρατσιστική και

αντιφασιστική αγωγή, ενίσχυση του ψηφιακού γραμματισμού και σταθερή παρουσία ψυχολόγων και κοινωνικών λειτουργών στα σχολεία. Να δίνεται χρόνος για συζήτηση και συλλογικές δράσεις, καθώς και σαφείς διαδικασίες αντιμετώπισης περιστατικών ρατσισμού και βίας. Αυτή η ευθύνη δεν μπορεί να ανατίθεται στους εκπαιδευτικούς χωρίς τα αναγκαία μέσα.

Απέναντι στην ακροδεξιά δεν αρκεί να θυμόμαστε πού οδήγησε ο φασισμός. **Χρειάζεται να δίνουμε στα παιδιά τα εφόδια να τον αναγνωρίζουν όταν εμφανίζεται ξανά, να υπερασπίζονται όποιον στοχοποιείται και να μη θεωρούν ποτέ το μίσος φυσιολογικό.**

**Δημοκρατική Συνεργασία
Εκπαιδευτικών Π.Ε.**